N°. 207. 1855.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

JE MAINTIENDRAI.

De prijs dezer Courant met het Bijblad is f 30 in het jaar; die van de Courant alleen f 20 en die van het Bijblad alleen f 15.

De prijs der advertentiën is 15 cents voor den regel bij iedere plaatsing, buiten de zegelregten en briefporten.

ZATURDAG 1 SEPTEMBER.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

NEDERLANDEN.

Bij besluit van 30 Augustus jl., n°. 53, heeft Zijne Majesteit goedgevonden, aan den heer *F. L. W.* baron *van Brakell*, op zijn verzoek, eervol ontslag te verleenen als heemraad van het polderdistrict Nederbetuwe (Gelderland).

Bij besluit van 30 Augustus jl., n°. 55, heeft Zijne Majesteit goedgevonden, tot schoolopziener in het 7de schooldistrict van Gelderland te benoemen den heer dr. *D. C. Pleijte*, rector der Latijnsche school te Zaltbommel.

MINISTERIE VAN FINANTIEN.

De Minister van Finantien,

Gelet op Zijner Majesteits besluit van 14 November 1853 (*Staatsblad* n°. 114), alsmede op de wet van 18 December 1852 (*Staatsblad* n°. 211),

Herinnert een iegelijk dien het megt aangaan, dat de reeds sedert den 31sten December 1853 buiten omloop zijnde muntbiljetten van f 100 en f 10, uitgegeven krachtens de wet van 17 September 1849 (*Staatsblad* n°. 76), met den laatsten December aanstaande, overeenkomstig het bepaalde bij de wet van 18 December 1852 (*Staatsblad* n°. 211), zullen zijn verjaard; dat die muntbiljetten daarna geene waarde hoegenaamd voor den houder hebben en alleen tot den laatsten December van het thans loopende jaar bij de Nederlandsche Bank te Amsterdam worden overgenomen, waartoe de houders, des verkiezende, de tusschenkomst van de Betaalmeesters in de provincien kunnen inroepen.

Ten allen overvloede wordt opgemerkt, dat het bovenstaande in geenen deele betrekking heeft tot de thans in omloop zijnde muntbiljetten, daargesteld krachtens de wet van 26 April 1852 (*Staatsblad* n°. 90).

's Gravenhage, den 29sten Augustus 1855.

De Minister voornoemd,
VROLIK.

De Minister van Finantien, in ervaring gekomen zijnde, dat zich steeds nog hier en daar behoefte doet gevoelen aan zilveren pasmunt, brengt mits deze ter kennis van de ingezetenen, dat zij, naar de aankondiging in de *Nederlandsche Staats-courant* van 23 Julij 1853 en volgende, ten allen tijde stukken van 25, 10 en 5 cents tegen grove zilveren specie en muntpapier, bij de betaalmeesters in de arrondissementen kunnen aanvragen; mits die aanvragen, voor zooveel betreft de stukken van 10 en 5 cents, beperkt blijven tot sommen van hoogstens f 10; onder herinnering tevens, dat volgens art. 20 van de wet van 26 November 1847 (*Staatsblad* n°. 69) niemand gehouden is voor meer dan *tien gulden* zilveren pasmunt in betaling aan te nemen.

's Gravenhage, den 26sten December 1854.

De Minister voornoemd,
VROLIK.

MINISTERIE VAN KOLONIEN.

Bij het Departement van Kolonien zijn van verschillende zijden ontvangen plannen en voorstellen, betreffende eene nationale versnelde en maandelijksche pakketvaart tusschen *Nederland* en *Java*.

De Regering stelt hoogen prijs op de daarstelling van zoodanige versnelde gemeenschap en is bereid daartoe hare medewerking te verleenen.

Alvorens omtrent de reeds ontvangen voorstellen eene beslissing te nemen, wenscht de Regering echter alle belangstellenden in dit gewigtig onderwerp in de gelegenheid te stellen om zich te dezer zake aan te melden. Zij noodigt mitsdien de gegadigden uit, om zich tot het Departement van Kolonien te wenden met overlegging van uitgewerkte voorstellen, bevattende eene aanduiding der vaartuigen waarmede — en het tijdvak waarin iedere reis zal worden gedaan, benevens zoodanige verdere opgaven, als noodig zijn om de waarborgen voor eene goede uitvoering der zaak volledig te kunnen beoordeelen.

Die voorstellen zullen bij het Departement van Kolonien worden ingewacht tot en met ultimo September dezes jaars; terwijl de voorkeur zal worden gegeven aan die onderneming, welke bevonden zal worden, bij de minste eischen, de meeste waarborgen tot bereiking van het doel op te leveren.

's Gravenhage, den 29sten Augustus 1855.

De Minister van Kolonien,
CHS. F. PAHUD.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'S GRAVENHAGE, *den 31sten Augustus* 1855.

Wij hebben eene reeks *Javasche Couranten*, van den 13den Junij tot den 11den Julij jl. loopende, ontvangen.

Bij ordonnantie van 9 Julij jl. heeft de Gouverneur-Generaal te weten gedaan, dat hij,

„ in aanmerking nemende, dat het voor de bevestiging der rust in de residentie Palembang raadzaam is, vooreerst nog den invoer van oorlogsbehoeften aldaar niet weder toe te laten,

Heeft goedgevonden en verstaan:

ten vervolge op de publicatie van 23 Junij 1854 (Indisch *Staatsblad* n°. 47), alsnog voor den tijd van één jaar, ingaande op den 23sten Junij e. k., ten aanzien van de voor den grooten handel opengestelde havens van Palembang en Moeara Kompeh, buiten werking te stellen art. 2 der publicatie van 19 September 1848 (*Staatsblad* n°. 44);

wordende mitsdien gedurende dat tijdvak, voor die havens van toepassing verklaard het reglement op den invoer, den verkoop en het bezit van vuurwapenen en buskruid, gearresteerd bij het besluit van den Commissaris-Generaal van 8 Augustus 1828, n°. 26 (*Staatsblad* n°. 58), hetwelk derhalve wordt beschouwd als in deze woordelijk te zijn geïnsereerd."

Volgens die couranten waren door den Gouverneur-Generaal nog de volgende beschikkingen genomen:

(*Javasche Courant van den 13den Junij.*)

bij het civiel departement:

ontslagen, uit 's lands dienst, de ambtenaar J. G. L. Bickes, gewezen commies bij den algemeenen ontvanger te Samarang;

belast, met de tijdelijke waarneming der betrekking van gouverneur van Celebes en onderhoorigheden en tevens met die van militairen kommandant aldaar, de kolonel der infanterie, tijdelijk belast met de waarneming der betrekking van resident van Palembang en van militairen kommandant aldaar, C. A. de Brauw;

benoemd: tot griffier bij den omgaanden regter in de 5de afdeeling op Java, de controleur der 3de klasse bij de landelijke inkomsten en cultures mr. G. Th. H. Henny;

tot secretaris en boekhouder bij het vendudepartement te Samarang, de 2de commies op het residentiekantoor aldaar P. W. Schusler;

tot 2den commies op het residentiekantoor te Samarang, de 3de commies op dat bureau R. R. J. Schilter;

tot 3den commies op het residentiekantoor te Samarang, de klerk op dat bureau H. F. Agerbeek;

tot onderwijzer bij de gouvernements-lagere school te Amboina J. W. Sloot, onlangs van verlof uit Nederland teruggekeerd, laatst benoemd eerste onderwijzer der gouvernements-stadsschool te Batavia;

bij de kaneel-cultuur, bevorderd: tot adsistent der 1ste klasse, de adsistent der 3de klasse J. van Hoek;

tot adsistent der 3de klasse, de opziener der 1ste klasse J. Horwath;

tot opziener der 1ste klasse, de opziener der 2de klasse J. C. Heijer;

bij het militair departement:

bij het wapen der infanterie, bevorderd tot luitenant-kolonels: de majoor F. Baudoin, van het 2de bataillon; met bepaling dat aan hem wordt opgedragen de waarneming der betrekking van plaatselijken kommandant te Batavia;

de majoor H. Maier, van het 14de bataillon; met bepaling dat aan hem wordt opgedragen de waarneming der betrekking van plaatselijken kommandant te Soerabaija;

tot kapiteins: bij het 14de bataillon, de 1ste luitenant J. M. Bruijn, thans tijdelijk bij het corps sapeurs;

bij het garnizoens-bataillon in de 1ste militaire afdeeling, de 1ste luitenant J. W. Beijerinck, van dat bataillon, met bepaling dat hij voorloopig werkzaam zal blijven bij de thans in de residentie Cheribon plaats hebbende opname;

bij het garnizoens-bataillon ter Sumatra's Westkust, de 1ste luitenant F. Thiel, van het bataillon;

tot 1ste luitenants: bij het 7de bataillon, de 2de luitenant J. Conrad, van het bataillon;

bij het garnizoens-bataillon in de 1ste militaire afdeeling, de 2de luitenant J. W. Auffmorth, van het 1ste bataillon;

bij het garnizoens-bataillon in de 3de militaire afdeeling, de 2de luitenant W. R. H. Tergau, van het bataillon;

bij het garnizoens-bataillon op Celebes, de 2de luitenant E. H. P. van Stuwe, van het bataillon;

tot 2de luitenants: bij het 2de bataillon, de fourrier T. M. Verspijck, van het 11de bataillon;

bij het 8ste bataillon, de adjudant-onderofficier W. H. A. Mickler, van het garnizoens-bataillon in de 1ste militaire afdeeling;

de sergeant-majoor H. J. van Dobbel, van het 2de, en de sergeant F. C. L. Reuling, van het 1ste bataillon;

bij het 9de bataillon, de sergeant-majoor J. H. Lindwurm, van het 3de, en de sergeant J. H. Romswinckel, van het 11de bataillon;

bij het 11de bataillon, de sergeant J. M. Wethmar, van het 8ste bataillon;

bij het 14de bataillon, de sergeant-majoor M. D. Wijnmalen, van het 3de bataillon;

geplaatst, bij het 14de bataillon, de majoor J. Lion, laatstelijk kommandant van het garnizoens-bataillon op Celebes;

(*Javasche Courant van den 16den Junij.*)

bij het civiel departement:

ontslagen, op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de adsistent-resident van Billiton en onderhoorigheden H. G. Dielwart;

benoemd, tot algemeenen pakhuismeester te Soerabaija, de zoutverkoop-pakhuismeester te Samarang, C. P. G. van der Linden;

voorloopig werkzaam gesteld, als ingenieur der 3de klasse en adjunct op het 1ste of technische bureau van den directeur der burgerlijke openbare werken, de ambtenaar der 3de klasse P. W. Teding van Berkhout;

bij het militair departement:

gedetacheerd, voor een onbepaalden tijd, bij het wapen der infanterie, de kapitein-adjudant bij den staf van den Gouverneur-Generaal, J. C. F. baron van Heerdt, met bepaling dat hij bij het 11de bataillon dienst zal doen;

goedgekeurd, dat door het militair departement zijn geplaatst: bij de garnizoens-compagnie te Benkoelen, de 2de luitenant der infanterie H. W. J. A. Gaster;

bij het 1ste bataillon, de 2de luitenant der infanterie D. A. C. F. W. Verstege, beiden onlangs uit Nederland aangekomen;

zijn overgeplaatst: bij het garnizoens-bataillon op Banka, de 2de luitenant P. Kerstel, van het 1ste bataillon;

de 2de luitenant L. T. Blasius, van het 11de bataillon;

de kapitein W. Milar, van het 4de bataillon;

de 2de luitenant C. G. Gehne, van het 11de bataillon;

bij het 7de bataillon, de kapitein C. S. van der Pool, van het 2de bataillon;

bij het 4de bataillon, de 1ste luitenant A. J. van Mansvelt, van het garnizoens-bataillon in de 3de militaire afdeeling;

bij het garnizoens-bataillon in de 3de militaire afdeeling (Larentuka), de 1ste luitenant F. H. D. Spelti, van het 4de bataillon;

tijdelijk, bij het corps sapeurs, de 2de luitenant W. J. J. Docters van Leeuwen, van het 8ste bataillon;

bij het 12de bataillon, de kapitein J. J. Popelier, van het 8ste batailon;

bij het garnizoens-bataillon in de 3de militaire afdeeling, de 2de luitenant G. D. Hoek, van het 3de bataillon;

bij het 14de bataillon, de 2de luitenant W. Broek, van het garnizoens-bataillon in de 3de militaire afdeeling;

bij het garnizoens-bataillon in de 3de militaire afdeeling (Banjoewangie) de 2de luitenant W. de Leon, van het 14de bataillon;

bij het 1ste bataillon, de 2de luitenant A. B. W. van IJperen, van het garnizoens-bataillon op Banka;

bij het garnizoens-bataillon ter Sumatra's Westkust, de kapitein F. van de Grampel, van het 14de bataillon;

bij het 10de bataillon, de kapitein C. F. Koch, van het 13de bataillon;

(*Javasche Courant van den 20sten Junij.*)

bij het civiel departement:

ontslagen: op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de onderschout te Batavia, O. H. van Rijck;

eervol, als leden der subcommissie van onderwijs te Buitenzorg, dr. J. H. Croockewit en J. Th. Bik;

benoemd: tot leden der subcommissie van onderwijs te Buitenzorg, dr. P. Swart en C. de Groot;

tot controleur der 3de klasse bij de landelijke inkomsten en cultures, de ambtenaar ter beschikking van den directeur der cultures J. Baart de la Faille;

(*Javasche Courant van den 23sten Junij.*)

bij het civiel departement:

ontslagen, op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de klerk op het residentiekantoor te Magelang (Kadoe) H. C. Groos;

aangewezen, als secretaris van den raad van Nederlandsch Indie, mr. A. Loudon, secretaris van het gouvernement, tot dus ver aan dien raad toegevoegd;

gesteld ter beschikking van den resident der Wester-afdeeling van Borneo: N. D. de Bruijne, G. de Groot en J. W. Halkema;

goedgekeurd het besluit van den algemeenen secretaris, gouvernements-commissaris voor de Wester-afdeeling van Borneo, van 29 November 1854, nº. 8, waarbij:

is opgedragen de waarneming der betrekking van adsistent-resident van Montrado, aan den kapitein der infanterie C. van Houten, met bepaling dat hij tevens zal zijn belast met de uitoefening van het notariaat en het vendumeesterschap in zijne afdeeling;

zijn belast met de waarneming der betrekking van civilen gezaghebber:

te Sinkawang, de kapitein der infanterie H. Cobet;

te Koelor, de kapitein der infanterie A. J. A. Ouden Ampsen;

te Soengei Doerie, de kapitein der infanterie L. C. C. van Oijen, en te Soengei Raja, de eerste luitenant der infanterie C. Ravesteijn;

voorts is goedgekeurd: dat de kapitein C. van Houten, van het 13de bataillon infanterie, door den luitenant-kolonel, tijdelijk waarnemend resident der Wester-afdeeling van Borneo, eervol en op zijn verzoek is ontheven van de verdere waarneming der betrekking van adsistent-resident van Montrado, onder dankbetuiging voor de door hem in die functien bewezene uitmuntende diensten;

dat aan den kapitein der infanterie G. M. Verspijck is opgedragen de waarneming der functien van adsistent-resident van Montrado, gerekend van af 31 Januarij 1855, zijnde de datum waarop hij dezelve van den kapitein van Houten heeft overgenomen; en

dat de ambtenaar der derde klasse A. P. E. Gout ter beschikking is gesteld van den resident der Wester-afdeeling van Borneo;

bij het civiel departement:

ontheven, wegens verandering van betrekking, eervol, de adjunct-secretaris van het bestuur over de Protestantsche Kerk in Nederlandsch Indie H. J. C. Hoogeveen;

ontslagen: op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de president van de weeskamer te Amboina H. J. G. Brilman;

op zijn verzoek, eervol, onder toekenning van wachtgeld, de koffij- en zoutverkoop-pakhuismeester te Sisseer (Passaroean) F. A. W. Sadie;

bij den eerstaanwezenden ingenieur van den waterstaat te Batavia, als een gevolg van de intrekking hunner betrekking, eervol, onder toekenning van wachtgeld, de tweede commies W. J. Brouwer en de teekenaar J. C. Lavalette;

ingetrokken, op zijn verzoek, eervol, de aan mr. J. J. Delbaere verleende admissie als advocaat en procureur bij den raad van justitie te Samarang;

benoemd: tot adjunct-secretaris van het bestuur over de Protestantsche Kerk in Nederlandsch Indie, B. C. Nolthenius, eerste commies bij de directie der producten en civile magazijnen;

tot president van de weeskamer te Amboina, de ambtenaar op wachtgeld T. M. G. van Cattenburch, laatst commies, belast met de administratie van 's lands kas op Timor;

tot lid in den landraad der stad en voorsteden van Batavia, mr. R. van Goens, ambtenaar der 1ste klasse voor de dienst in Nederlandsch Indie;

tot 3den commies bij den chef der eerste waterstaats-afdeeling, de klerk bij den eerstaanwezenden ingenieur te Batavia K. H. Brouwer;

tot 3den commies bij den chef der vierde waterstaatsafdeeling, de tijdelijke commies bij den eerstaanwezenden ingenieur te Soerabaija J. J. de Thomeze;

verleend een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den ontvanger der inkomende en uitgaande regten, tevens haven- en pakhuismeester te Benkoelen, J. F. van der Loo;

bij het militair departement:

ontslagen, op zijn verzoek, eervol, uit Zr. Ms. militaire dienst, met behoud van regt op pensioen, de kapitein der infanterie C. E. A. Naumann;

ingetrokken, op zijn verzoek, het aan den officier van gezondheid der 1ste klasse F. Schmitt verleend tweejarig verlof naar Nederland;

bevorderd, bij de geneeskundige dienst, tot dirigerenden officier van gezondheid der tweede klasse in de derde militaire afdeeling, de officier van gezondheid der eerste klasse F. Schmitt;

bij het marine-departement;

belast, met de waarneming der betrekking van geographischen ingenieur, de adsistent van den geographischen ingenieur G. A. de Lange;

(*Javasche Courant van den 30sten Junij.*)

bij het civiel departement:

ontslagen, op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de gewezen zoutverkoop-pakhuismeester te Soerabaija A. F. Zwartz;

goedgekeurd: dat door den directeur der cultures, bij het kader der landelijke inkomsten en cultures, zijn geplaatst: in de residentie Soerabaija, de controleur der 3de klasse C. J. de Lange;

in de residentie Probolingo, de controleur der 1ste klasse F. Klein en de controleurs der 2de klasse P. M. van Laren en J. M. Scott;

(*Javasche Courant van den 4den Julij.*)

bij het civiel departement:

ontslagen, op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst; met behoud van regt op pensioen, de adsistent-resident van Hila en Larieke J. E. Bernard;

benoemd, tot controleur der 1ste klasse bij het binnenlandsch bestuur onder Benkoelen, de controleur der 2de klasse, belast met het gezag in de afdeeling Kroë (Benkoelen), M. J. A. Arnold;

bij 's lands burgerlijke openbare werken, benoemd: tot hoofdingenieur en chef, tevens van de 4de waterstaatsafdeeling, de ingenieur der 1ste klasse H. de Bruijn, met aanwijzing van de hoofdplaats Soerabaija als zijne standplaats;

tot ingenieur der 1ste klasse en chef van het 1ste bureau der directie van burgerlijke openbare werken, de ingenieur der 2de klasse P. J. G. Beijerinck, als zoodanig de laatstgenoemde functien reeds waarnemende, onder verklaring ten overvloede dat zijne standplaats is te Batavia;

tot ingenieur der 1ste klasse en chef van de 1ste waterstaatsafdeeling, de ingenieur der 2de klasse W. L. Brocx, met aanwijzing van de hoofdplaats Batavia als zijne standplaats;

tot ingenieur der 1ste klasse en chef van de derde waterstaatsafdeeling, de ingenieur der 2de klasse S. Dik Cz., met aanwijzing van de hoofdplaats Samarang als zijne standplaats;

tot ingenieur der 2de klasse en chef van de vijfde waterstaatsafdeeling, de ingenieur der 2de klasse W. Kraft, als zoodanig laatstgenoemde functien reeds waarnemende, met aanwijzing van Padang als zijne standplaats;

tot ingenieur der 2de klasse en chef van de 8ste waterstaatsafdeeling, de ingenieur der 3de klasse J. M. Hageman, met aanwijzing van de hoofdplaats Macassar als zijne standplaats;

tot ingenieur der 2de klasse en chef van de 6de waterstaatsafdeeling, A. J. A. de Bosson, met aanwijzing van de hoofdplaats Muntok als standplaats;

tot ingenieur der 3de klasse en chef der 7de waterstaatsafdeeling, de ambtenaar voor den waterstaat jhr. W. H. F. H. van Raders, met aanwijzing van Bandjermasin als zijne standplaats;

tot ingenieur der 3de klasse, de ambtenaar van den waterstaat C. C. van Hall, met bepaling dat hij zal werkzaam zijn bij de buitengewone werkzaamheden in de residentie Soerabaija;

tot adspirant-ingenieur, de ambtenaar voor den waterstaat W. F. Vogelzang, met bepaling dat hij zal werkzaam zijn bij de buitengewone waterwerken in de residentie Soerabaija;

bevestigd: de ingenieur der 2de klasse P. van Baak, zijnde hij tevens benoemd tot chef der 2de waterstaatsafdeeling, met aanwijzing der hoofdplaats Tagal als zijne standplaats;

de ingenieur der 3de klasse P. A. Holm, met bepaling dat hij voorloopig en tijdelijk zal optreden als eerstaanwezend ingenieur in de residentie Bagelen, en dat zijne standplaats zal zijn Poerworedjo;

de ingenieur der 3de klasse W. J. A. Nieuwenhuisen, met bepaling, dat hij zal optreden als eerstaanwezend ingenieur in de residentie Madioen, en dat zijne standplaats zal zijn ter hoofdplaats van dien naam;

de ingenieur der 3de klasse A. A. Th. Ledeboer, met bepaling, dat hij voorloopig en tijdelijk zal optreden als eerstaanwezend ingenieur in de residentie Pekalongan, en dat zijne standplaats zal zijn ter hoofdplaats van dien naam;

de ingenieur der 3de klasse H. A. van Rossem, met bepaling, dat hij te Samarang zal werkzaam zijn onder de bevelen van den chef der derde waterstaatsafdeeling, en dat hij in de ranglijst plaats neemt onmiddellijk beneden den ingenieur A. A. Th. Ledeboer;

de ingenieur der 3de klasse A. M. van Deinse, met bepaling dat hij zal optreden als eerstaanwezend ingenieur te Cheribon, en ter hoofdplaats van dien naam zal verblijf houden;

definitief in dienst gesteld: de tijdelijk bij den waterstaat dienstdoende architect der genie der 1ste klasse A. van Lakerveld, met bepaling, dat hij te Soerabaija zal verblijven, en zulks met behoud van zijnen titel van architect der 1ste klasse;

bij de algemeene secretarie, benoemd: tot 2de commiesen, de 3de commies B. J. G. Elias; de ambtenaar der 2de klasse, ter beschikking van den algemeenen secretaris, C. E. le Clercq; de 3de commies D. Heijting; en de ambtenaren der 3de klasse, werkzaam ter algemeene secretarie, W. J. Fahud en K. H. Engeringh:

tot 3de commiesen, de klerken F. H. W. von Ranzow, W. Walbeehm en A. Holle;

verleend een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den onderwijzer bij de gouvernements lagere scholen te Djokjokarta A. van der Meijden;

bij het militair departement:

overgeplaatst, bij het 2de bataillon infanterie, de majoor W. Lammerée, van het 8ste bataillon infanterie;

(*Javasche Courant van den 7den Julij.*)

bij het civiel departement:

ontslagen, wegens ziekte, eervol, uit zijne betrekking, onder toekenning van wachtgeld, de commies-ontvanger der inkomende en uitgaande regten te Bangkallang (Madura) C. J. Visser;

benoemd: tot lid in den raad van justitie te Macassar, P. C. Wijnmalen, secretaris voor de inlandsche zaken aldaar;

tot ontvanger der inkomende en uitgaande regten, tevens haven- en pakhuismeester te Benkoelen, de commies-ontvanger der inkomende en uitgaande regten te Joana (Japara), H. Schouten;

tot commies, ontvanger der inkomende en uitgaande regten te Bangkallang (Madura), de commies-ontvanger der inkomende en uitgaande regten te Sampang (Madura), F. J. C. Lans,

ten burele van den directeur van finantien, tot hoofdcommies, de 1ste commies J. L. A. Winter;

tot 1sten commies, de 2de commies J. H. M. van Slooten;

tot 2den commies, de gewezen 2de commies op het residentiekantoor te Tjiandjoer (Preanger Regentschappen), F. J. von Jett de Bruijn;

bij de afdeeling boekhouding: tot 1sten commies, de 2de commies bij die afdeeling, G. W. Busscher;

tot 2den commies, de klerk bij die afdeeling, C. Noordhoorn:

magtiging verleend, tot het uitreiken aan J. S. Lucardie eener acte van toelating tot de uitoefening der artsenijmengkundige praktijk te Soerakarta.

Gedurende de maand *April* 1855 is aan inkomende en uitgaande regten op Java en Madura ontvangen eene som van f 497,522:106^{5}.

De ontvangst over de eerste vier maanden van dit jaar bedraagt		f 2,519,975: 08
Hieronder is echter begrepen:		
Aan fictive regten op gouvernements-producten	f 565,993: 44	
Aan terugbetaalde regten	31,300:103	
		597,294: 27
	Zuivere ontvangst	f 1,922,680:101

Gedurende de eerste vier maanden van 1855 is meer ontvangen dan gedurende datzelfde tijdvak in 1853 f 453,720:118, en meer dan in 1854 f 113,208:89^{5}.

Gedurende de maand *Mei* 1855 is aan inkomende en uitgaande regten op Java en Madura ontvangen eene som van f 736,728:13^{5}.

De ontvangst over de eerste vijf maanden van dit jaar bedraagt		f 3,256,703:21^{5}
Hieronder is echter begrepen:		
aan fictive regten op gouvernements-producten	f 697,717:90^{5}	
aan terugbetaalde regten	37,410:78	
		735,128:48^{5}
	Zuivere ontvangst	f 2,521,574:93

Gedurende de eerste vijf maanden van 1855 is *meer* ontvangen dan gedurende datzelfde tijdvak in 1853 f 640,713:55, en *meer* dan in 1854 f 250,619:89^{5}.

Voorts behelzen de genoemde couranten nog de volgende berigten:

BATAVIA, 12 *Junij*.

Op den 2den Junij 1855 zijn in veiling gebragt en verkocht de in December 1854 uit Japan te Batavia aangebragte 5839$^{43}/_{125}$ pikols koper en 801 balies kamfer (wegende bruto 160,838 Amst. pond). Eerstgemeld artikel heeft gerendeerd eene som van f 438,925:96 of gemiddeld f 75:20 per pikol en het laatstgemelde f 44,449:39 of gemiddeld f 55:50 per balie.

— In ons nommer van den 10den Februarij jl. [zie *Staats-courant* n°. 80] werden de uitkomsten medegedeeld van genomen proeven met de aanplanting van Noord-Amerikaansche maïs op Java en sommige der buitenbezittingen.

De nader genomen proeven hebben, ten gevolge van de minder goede hoedanigheid van het zaad, eveneens ongunstige resultaten opgeleverd.

Hier en daar was slechts een klein gedeelte opgekomen.

In de afdeeling Krawang was het product van de geslaagde roode maïskorrels zeer schoon.

Deze soort alleen leverde ook in de residentie Bantam en de afdeeling Buitenzorg eenig resultaat op.

Overal waar men iets heeft geoogst zal de proef worden voortgezet.

Djokdjokarta. — In den avond van den 4den Junij 1855 is, in den ouderdom van 35 jaren overleden Z. H. de Sultan van Djokdjokarta, Hamangkoe Boewono V.

Den volgenden morgen is het lijk van den Sultan op plegtige wijze met de aan zijne hooge waardigheid verbondene eerbewijzingen naar Imogirie overgebragt, om naast het graf van Z. H. vader, Hamangkoe Boewono IV, te worden bijgezet.

Des Sultans vroegtijdig afsterven wordt algemeen betreurd.

De *Javasche Courant* van 20 Junij jl. behelst omtrent den levensloop van Sultan Hamangkoe Boewono V van Djokdjokarta, nog het volgende:

„Deze vorst was de zoon van Sultan Hamangkoe Boewono IV en geboren den 25sten Januarij 1820.

In December 1821 werd hem de titel gegeven van Pangeran Adhipati Anom Hamangkoe Negoro, die in zich bevat het denkbeeld, dat de titularis is de kroonprins des rijks.

Toen in het laatst van 1822 zijn vader plotseling kwam te overlijden, werd de jeugdige kroonprins, namens de Hooge Regering van Nederlandsch Indië, uitgeroepen als Sultan van het rijk van Djokdjokarta, onder den naam van Hamangkoe Boewono de Vijfde.

Gedurende zijne minderjarigheid werd aan den resident van Djokdjokarta opgedragen het rijkszegel te bewaren, om daarvan zoodanig gebruik te maken, als zou bevonden worden te behooren tot instandhouding van het rijk en de bevordering der belangen van den jongen vorst en zijne onderdanen; terwijl het beheer van de landen van het rijk zou worden waargenomen door den rijksbestierder.

De voogdij over den jongen Sultan, zijne opvoeding en verzorging en het beheer zijner gelden, goederen en rijkssieraden werd toevertrouwd aan zijne grootmoeder, de Ratoe Ageng, zijne moeder, de Ratoe Kentjono, zijnen oudoom Pangeran Mangkoe Boemie en zijnen oom Pangeran Dipo Negoro.

Het is bekend dat deze regeling grootendeels aanleiding gaf tot de gebeurtenissen, die den Javaschen oorlog van 1825 tot 1830 ten gevolge hadden.

De voogdijschap, door den opstand der mannelijke voogden ontbonden zijnde, werden in 1825 daartoe benoemd de pangerans Kenoelar en Mertosono, die, in 1826, door de muitelingen omgebragt werden.

In het belang der rust in Djokdjokarta werd in 1826, met den naam van Hamangkoe Boewono Sepoeh, of de oude, weder tot Sultan verheven de in 1812 verbannen Sultan Hamangkoe Boewono II, met bepaling, dat de jonge Sultan Hamangkoe Boewono V deel zou nemen aan het bestuur, onder den titel van Sultan Anom, of de jonge. Deze regeling werd echter kort daarop, in October 1827, door den dood van Sultan Sepoeh verbroken, waarop het gezag, namens den jongen Sultan, in 1830, na de herstelling der rust, weder overging in handen van voogden, zijnde de panembahan Mangkoerat en de pangerans Mangkoe-Koesoemo en Adi-Winoto.

In 1836 eindelijk aanvaardde de jonge Sultan zelf het beheer, krachtens de bij die gelegenheid aangegane acte van verband van 26 November.

De overleden Sultan heeft zich steeds onderscheiden door trouw en gehechtheid aan het gouvernement. Hij was kommandeur der orde van den Nederlandschen Leeuw."

BATAVIA, 19 *Junij*.

Op den 9den Junij jl. zijn alhier in openbare veiling gebragt 82$^{59}/_{69}$ realen stofgoud, afkomstig van Borneo, welke hebben gerendeerd eene som van f 3307:24 of gemiddeld f 39:110 per reaal.

— In ons nommer van den 26sten Mei 1855 [zie *Staats-courant* n°. 182] is onder de berigten van Celebes en onderhoorigheden eene ontmoeting medegedeeld van de aldaar gestationeerde kruisbooten met zeeroovers. Luidens latere berigten heeft zich die ontmoeting op de volgende wijze toegedragen.

Den 14den Maart 1855 verlieten de kruisbooten n°. 3 en 30 de reede van Macassar, met last om gedurende 3 maanden op de roovers te gaan kruisen.

Den 16den werd Bonthain aangedaan en vervolgens Saleijer; op beide plaatsen was echter niets van zeeroovers bekend.

Den 18den verliet men Saleijer, na zich met de aldaar liggende kruisboot n°. 50 te hebben vereenigd. Men onderzocht de eilanden Tan Bolongan en Tana Djampea en kwam eindelijk te Bonerate, zonder zeeroovers ontmoet te hebben.

Aldaar werd evenwel de tijding ontvangen, dat de zeeroovers zich op de noordkust van Mangarij (Floris) ophielden, waarna de flotille koers naar genoemde kust zette.

Na zonder gevolg de eilanden Kalatoea en Galater en meer andere bezocht te hebben, bereikte men weldra de Mangarijnische kust.

In den morgen van den 7den April, op de hoogte van Laboeang Ba, eene halve mijl westwaarts van Reo, kreeg men veertien rooversprauwen in het zigt, waaronder 8 bintaks, die 32 riemen te boord lagen en behoorlijk van hunne gewone bentings op de voorplecht voorzien waren, en 6 kleine praauwen, die slechts 14 riemen telden, terwijl men meende dat de eerste praauwen met 60 en de laatsten met 20 koppen bemand waren.

De roovers hielden het onder den wal zonder moeite te doen om de kruisbooten te ontloopen, terwijl deze alle krachten inspanden om roeijende den vijand te naderen.

Tegen 12 ure des middags gelukte het de kruisbooten n°. 3 en 50 de roovers zóó digt op zijde te komen, dat de gezagvoerder van de kruisboot n°. 3, J. J. Pielaat, hun konde toeroepen zich over te geven.

Dit werd door de roovers met een luid geschreeuw beantwoord, terwijl zij verklaarden zich liever te willen dood vechten dan over te geven.

Daarop openden de kruisbooten haar vuur, vooral gebruik makende van schroot, dat door den vijand uit kanon en geweer levendig werd beantwoord; — men liep zoo eenigen tijd al vechtende met de zeeroovers mede, tot dat deze tegen 3 ure het naar de kust wendden en aldaar eene kleine, door verschillende eilandjes gesloten baai binnenliepen, om zich achter klippen en reven te nestelen: doch de kruisbooten achtervolgden hen en bestookten hen tot den avond, waarna de gezagvoerder J. J. Pielaat het raadzaam achtte met de duisternis de naauwe baai te verlaten en daar vóór te ankeren, om alzoo den volgenden dag af te wachten en alsdan het gevecht te hervatten.

De zeeroovers hadden dien dag verscheidene dooden en gewonden bekomen. Onder anderen was hun aanvoerder, Mohamat Saló genaamd, door eenen kanonskogel gesneuveld en had men 4 der kleine praauwen, die door hare bemanning waren verlaten, onder een levendig vuur der overige zeeroovers verbrand; van den kant der kruisbooten was de matroos Sabang van de kruisboot n°. 30 door eenen geweerkogel doodelijk gewond geworden.

De kruisboot n°. 50 had zich uit hoofde der lafhartigheid van haren djoeragan, gedurende het gevecht op eenen zeer verwijderden afstand gehouden en van daar eenige schoten gedaan.

Genoemde gezagvoerder Pielaat, de wankelmoedigheid van dien djoeragan bemerkende, liet zijnen mandoor Barens op dat vaartuig overgaan om het kommando te voeren, waarna deze bodem in de volgende gevechten getrouw deelde.

Toen men den volgenden morgen het gevecht wilde hervatten, was de vijand, begunstigd door de duisternis, des nachts eene andere baai uitgeloopen en verdwenen.

De flotille zeilde daarop naar het nabij gelegen Potta, waar drie slaven, die onder het gevecht uit de handen der zeeroovers waren ontsnapt, een toevlugtsoord bij den radja zochten; van deze lieden vernam

men, dat de roovers naar Reo, in een ander gedeelte van dezelfde baai gelegen, gevlugt waren en zich aldaar schuil hielden.

Men besloot derwaarts te stevenen, terwijl de radja van Potta eene versterking medezond van 10 groote sampangs, bemand met 60 koppen, waarvan 20 manschappen met geweren waren gewapend.

Den volgenden morgen (9 April) vertrok de versterkte vloot naar Reo en vond men daar de 10 overgeblevene praauwen terug, die in linie naast elkander op het strand waren gehaald, met de bentings naar buiten en dus gereed om weêrstand te bieden.

De kruisbooten openden onmiddellijk haar vuur, dat door den vijand met nadruk werd beantwoord; hij leed echter veel van het geschut der kruisbooten, hetgeen zijn vuur aanmerkelijk deed verflaauwen.

Des avonds ten 6 ure staakte men den strijd; doch had men bespeurd dat eenige der opvarenden den wal waren opgevlugt; — dien dag sneuvelde een man van den radja van Potta.

In den vroegen morgen van den volgenden dag (den 10den) werd het vuur op nieuw aangevangen en de rooversvaartuigen zoodanig geteisterd, dat ze tegen 10 ure door al de manschappen werden verlaten. Nadat de rooversvaartuigen verbrand waren, debarqueerde een gedeelte der manschappen van de kruisbooten en zette, vereenigd met die van Potta, den vijand op den wal na. Men mogt hem evenwel niet achterhalen uit hoofde van het moeijelijke terrein en de tusschenkomst der inboorlingen, die de zeeroovers kwamen bijspringen en ondersteunen.

De roovers hadden den nacht te baat genomen om hunne vrouwen, kinderen en goederen te redden, zoodat men weinig buit maakte en in de veroverde praauwen slechts 5 ijzeren kanonnen vond, 4 tweeponders en 1 zesponder; ook vond men de vlag, die op de praauw had gewaaid, waarop Mohamat Salé het bevel voerde, benevens nog 2 kleine vlaggen, 3 schilden en 2 sjerpen, die genoemde rooveraanvoerder gedurende het gevecht had gedragen.

De kruisbooten hadden alleen eenige kanons- en geweerkogels in den romp en door de zeilen gekregen, en slechts de 2 reeds genoemde gesneuvelden te betreuren; terwijl de zeeroovers al hunne vaartuigen hadden verloren en bovengenoemde Mohamet Salé benevens nog den aanvoerder, Nabioe genaamd, gesneuveld waren, voorts hadden zij nog 4 dooden en verscheidene gewonden. De kruisbooten hadden gezamenlijk 199 kanon- en 650 musketschoten gelost.

Algemeen is men van meening, dat deze zeeroovers op de Mangindano-eilanden te huis behooren en zij een deel hebben uitgemaakt van die zeeroovers, welke in der tijd van Kalatoea en Tana Djampea zijn verjaagd, waarna zij zich met het volk van Reo hebben verbonden.

Men was voornemens het behaalde voordeel met kracht te blijven vervolgen, waartoe de kruisbooten op nieuw in gereedheid werden gebragt.

BATAVIA, 26 *Junij.*

De regering heeft dezer dagen aan de directie der ambachtschool te Soerabaija toegekend eene som van f 500 tot aanschaffing van boeken, instrumenten, modellen als anderzins, welke aan het onderwijs in die instelling bevorderlijk kunnen zijn.

Deze gift werd verleend als een blijk van belangstelling in die inrigting, en tot spoorslag van de directeuren, onderwijzers en leerlingen, wier pogingen en ijver bij de regering niet onopgemerkt zijn gebleven, om op den aanvankelijk ingeslagen weg te blijven voortgaan.

Palembang. — De berigten, loopende tot den 16den Junij jl., behelzen het volgende:

In den nacht van den 10den op den 11den Junij jl. was op de hoofdplaats in de kampong 13-Oeloe een brand uitgebarsten waarbij vijf woningen in de asch waren gelegd.

De rijstoogst was gunstig afgeloopen, en er bestond een levendige handel met Tebing Tingie.

De troepen en pradjoerits, die naar Goenong Meraksa zijn geweest (zie ons nommer van 30 Mei 1855 [*Staats-courant* n°. 182], waren den 5den Mei jl. te Tebing Tingie teruggekeerd.

Radja Tiang Alam had zich weder in de Lintang Kirie vertoond, alwaar hij zich, volgens berigten van 30 Mei, nog bevindt.

Door een aantal gewapende Passumahers, waaronder zich ook Kessammers bevinden, omgeven, durft hij zich thans meer openlijk vertoonen dan vroeger. — Op de bevolking van Lintang Kirie scheen hij echter geenen grooten invloed uit te oefenen, ofschoon het blijkt dat de hoofden en bevolking van die marga, hetzij uit vrees voor het gewapend gevolg van radja Tiang Alam of uit genegenheid voor hem, hem nog steeds beschermen en zijne opvatting belemmeren.

In de overige marga's der Ampat Lawang was het rustig, zoomede in het grensgewest Passumah Lebar, van waar de handel op Lahat vrij levendig was.

BATAVIA, 29 *Junij.*

Menado. — Onder dagteekening van 8 Junij jl. wordt van hier berigt, dat op den 5den Junij het eiland Bangka, door eene Mangindanosche rooversvloot, bestaande uit 35 groote praauwen, was aangedaan.

Deze vloot was, volgens berigt van eenen uit de handen der zeeroovers ontsnapten Ternataan, op hare terugreis naar Solok, en voerde eenige honderden geroofde menschen mede.

BATAVIA, 3 *Julij.*

Celebes en onderhoorigheden. — De berigten, loopende tot den 18den Junij 1855, behelzen het volgende.

Van de Noorder-districten was de tijding ontvangen, dat er eenige ongeregeldheden in het regentschap Kaloekoea hadden plaats gehad en dat zekere daeng Klaboe in den morgen van den 30sten Mei jl., met eene bende van ongeveer 50 ruiters en 200 man, het in de nabijheid van de kampong Segerie staande gouvernementshuis had aangevallen, geplunderd en verbrand, bij welke gelegenheid de ambtenaar ter beschikking van den gouverneur van Celebes en onderhoorigheden, F. baron Collot d'Escury, die belast was met het civiel gezag over de regentschappen Segerie, Kaloekoea, Mandalle, Tala en Marang, was vermoord geworden, zoomede zijn oppasser en twee zijner bedienden, benevens de handelaar Poea Soérie.

De waarnemende regent van Segerie had, na eenen vruchteloozen tegenstand, waarbij eenigen zijner volgelingen werden gedood en gewond, de vlugt moeten nemen. Daeng Klaboe en de zijnen waren daarna weder naar het gebergte teruggekeerd.

Dadelijk na het ontvangen van dit berigt, rukte een detachement, bestaande uit 3 officieren en 150 man infanterie, eene sectie berg-artillerie, onder den 1sten luitenant F. R. K. Peijer im Hoff, en 25 man cavalerie, onder den 1sten luitenant J. A. M. Bruins, alles onder bevel van den kapitein der infanterie Camphuis, over Maros Penkadjene en Labakkang, naar Segerie, waar deze troepen voorloopig gevestigd werden tot het verkennen van den omtrek, het opsporen van het verblijf der muitelingen en het verzamelen van hulptroepen.

In den morgen van den 11den Junij werd de stelling der muitelingen te Boekoeloe nogmaals naauwkeurig verkend en de kolonne meer nabij dezelve te Botto gebivouacqueerd, om tot de verovering dier stelling te kunnen overgaan, hetgeen op den 13den daaraanvolgende plaats had.

De kolonne stelde zich 's morgens ten 5 ure van den 13den Junij in marsch en rukte tot ongeveer 7 ure voort zonder iets van de muitelingen te bespeuren.

Eensklaps werd de 2de luitenant Nossent met zijn peloton door een vrij hevig geweervuur verontrust en ontwaarde men aan den voet van eene af te dalen helling, die met ranjoes als bezaaid was, eene uit regt opstaande boomstammen vervaardigde zware borstwering.

De luitenant Nossent naderde alsnu met zijne tirailleur-linie deze borstwering, terwijl het vuur des vijands dermate in hevigheid toenam, dat de kapitein Camphuis het raadzaam oordeelde om die linie te doen terugtrekken en den vijand uit de twee van Zr. Ms. schoenerbrik *Ambon*, die naar de kusten van Segerie en Tanetta was gezonden, medegenomene Coehoorn-mortieren van 13 duim, eenige granaten toe te werpen; bij die gelegenheid sneuvelden 2 flankeurs, terwijl 1 flankeur zwaar gewond werd.

Het granaatvuur deed den vijand links aftrekken om de regter flank der kolonne te bedreigen, terwijl zijne ruiterij eene stoute charge op den rug derzelve deed.

De 1ste luitenant Franck hield aanvankelijk die charge tegen, doch de vijand zette zijnen aanval zoo hardnekkig door, dat zijn peloton wankelde; door het moedig vooruitgaan van dien officier werd hij wederom door zijne manschappen gevolgd, en wierpen zij alsnu den vijand met de bajonet zoo krachtig terug, dat hij geen tijd had om de gesneuvelden met zich te voeren.

Onder de achtergeblevene paarden herkende men dat van daeng Klaboe, terwijl men het er voor houdt dat ook hij bij deze gelegenheid sneuvelde.

De in overijlde vlugt aftrekkende vijand werd door den 1sten luitenant Peijer im Hoff nog door een paar granaat-worpen bestookt, met dat gevolg, dat de muitelingen hunne stelling geheel verlieten en op den berg Boekoeloe de wijk namen.

Door de hulptroepen werd alsnu een opening in de houten borstwering gemaakt, waardoor zij met de kolonne van den kapitein Camphuis tot Lapa-Kadieng voortrukten.

Na nogmaals de vlugtelingen eenige granaten nagezonden te hebben, werd de kampong Lapa Kadieng en het huis van meergenoemden daeng genomen en in de asch gelegd, waarbij wij 3 gevangenen kregen, en 56 karbouwen, benevens onderscheidene lansen en krissen, die door de hulptroepen werden buit gemaakt.

In het algemeen was ook bij deze gelegenheid wederom het gedrag van officieren, onderofficieren en manschappen allezins loffelijk, terwijl wijders bovenal vermeld wordt het moedig gedrag van den kapitein der infanterie A. J. Camphuis, den 1sten luitenant der infanterie F. J. T. Franck, den 1sten luitenant der artillerie F. R. K. Peijer im Hoff, den officier van gezondheid der 3de klasse F. A. Wethmar, de inlandsche korporaals Mangosmitto en Asmin, zoomede dat der inlandsche fuseliers Sakka, Rossaleksono en Kromodrono.

Van onze zijde bedraagt het verlies aan gesneuvelden 3 Europesche flankeurs en 1 inlandsch fuselier, terwijl men 1 zwaar gewonden Europeschen flankeur en 17 door ranjoes ligt gekwetste manschappen telt.

Het verlies van de muitelingen moet zeer aanmerkelijk geweest zijn, daar zij niet bij magte waren om al hunne dooden en gewonden mede te voeren; onder de achtergeblevene lijken heeft men twee hoofden herkend; terwijl men het voor zeker houdt, gelijk hierboven reeds gezegd werd, dat ook daeng Klaboe bij deze schermutseling is omgekomen.

Daeng Klaboe was een bekende muiter, die reeds in vroegere jaren onderscheidene onrustige bewegingen in die gewesten had veroorzaakt, en zich in den laatsten tijd met niets anders bezig hield dan met rooven en plunderen.

Het lijk van den heer Collot d'Escury is den 2den naar Maros overgebragt en aldaar ter aarde besteld.

Tot gerust每stelling der bevolking en tegen mogelijke aanvallen van de overgeblevenen der verslagen bende, is vooreerst eene bezetting van 65 man te Segerie gelaten.

Menado. — Onder dagteekening van 5 Junij 1855 wordt van hier berigt, dat in den namiddag en avond van den 4den te voren, de civile gebouwen binnen het fort Amsterdam, gebezigd wordende tot rijstpakhuis, geldkamer, pakhuis voor amfioen en andere goederen van waarde, gevangenis en verblijf voor kettinggangers, eene prooi der vlammen zijn geworden.

De brand, omstreeks vijf ure des namiddags in eene op eenen kleinen afstand van het fort gelegene bamboezen woning ontstaan, ten gevolge van onvoorzigtigheid of zorgeloosheid der bewoners, werd, bij het heerschen van eenen vrij sterken zuidoostewind, door de overvliegende vonken snel overgebragt op de atappen daken van de gezegde gebouwen. Binnen weinige oogenblikken plantte het vuur zich zoo hevig voort, dat aan redding van geborgen gelden of goederen niet te denken viel. Met inspanning gelukte het het kruidmagazijn, hetwelk eenen niet onbelangrijken voorraad inhield en van alle zijden door de vlammen werd bedreigd, te sparen, en alzoo de hoofdplaats voor eene algeheele verwoesting te behoeden. Ook mogt men, hoewel niet zonder veel moeite, de vóór het fort gelegene en almede met atap gedekte koffijpakhuizen, behouden, als ook de particuliere woningen om het fort, welke insgelijks uit hout, bamboe en atap zijn zamengesteld.

Des morgens ten 4 ure was de brand gebluscht. Verlies van menschenlevens had men niet te betreuren. Van de gebouwen binnen het fort bleven slechts de muren over. De te weeg gebragte schade liet zich nog niet berekenen. Behalve het depôt voor recepissen en het saldo van 's lands kas, werden in de geldkamer de kassen van de weeskamer en den vendumeester bewaard. Het rijstpakhuis bevatte circa 7 koijangs rijst van 3000 A. pd. De ingezetenen der hoofdplaats, de schutterij, het garnizoen en de inlandsche en Chinesche bevolking hebben gewedijverd om den brand te beperken binnen de enge grenzen waarin hij gewoed heeft, en daardoor grootere, niet te berekenen onheilen te voorkomen.

Ternate. — De berigten van Ternate, loopende tot den 9den Junij 1855, behelzen het volgende:

Den 29sten Mei werd van Batjan de tijding te Ternate gebragt, dat

zijden groote rooverspraauwen de nabij de hoofdnegorij gelegene strandplaatsen en eilanden verontrustten en zich van menschen en goederen meester maakten. Zoo ver men toen kon nagaan, zouden twee menschen gedood, twee gewond en veertien vermist zijn. Deze roovers zouden met hunne groote praauwen door passages in straat Herberg gekomen zijn, een vaarwater, slechts aan Batjanners en enkele andere personen bekend. Weinige dagen vóór deze tijding was de kapitein der Chinezen van Ternate, terugkomende van Batjan, op een nachtverblijf op Tarvalie besaar door Tobellorezen verontrust, die hij slechts met wapens had kunnen afweren. Op Kajoa zou toen de imam door Tobellorezen zijn vermoord. Bij het vernemen van een en ander werden, op verzoek van het plaatselijk bestuur, door H. H. de Sultans van Ternate en Tidore aanstonds praauwen, voorzien van wapenen en ammunitie uit 's lands voorraad, in gereedheid gebragt, om tegen de roovers op expeditie te gaan. Op Makian en Kajoa zou die vloot nog meer vaartuigen requireren.

Spoedig hierop kwam de tijding te Ternate, dat een groot aantal rooversvaartuigen Makian, Motir en Maré zou hebben bezocht, menschen en goederen geroofd en negorijen verbrand. Onder deze omstandigheden, vooral om de nabijheid en de schijnbare nadering der roovers, werd het noodzakelijk geacht, maatregelen te nemen tegen eenen mogelijken aanval op de hoofdplaats Ternate. Daartoe werden door de schutterij en het garnizoen eenige posten uitgezet. Op verschillende plaatsen werden de roovers later gezien, nabij Tidore en Motir bleven zij eenige dagen; vervolgens roofden zij menschen en goed op Hiria. Verscheidene Tobellorezen vertoonden zich op Ternate; doch eer men vermoedde dat zij tot de roovers behoorden, waren zij reeds verdwenen.

Vele der geruchten, omtrent deze roovers in omloop, vorderden echter allezins bevestiging. Volgens de laatste berigten (9 Junij) hadden de roovers zich verder niet meer in de nabijheid van Ternate vertoond. Nadere tijdingen van de eilanden waren tot dat tijdstip alleen ontvangen van Makian en Kajoa. Op Makian waren de negorijen Soma, Tahana en Malapa verbrand; 31 menschen, onder welke slechts 2 à 3 mannen, waren geroofd, 3 gedood en 8 gewond. Op Kajoa vermiste men 40 menschen, omtrent wier lot nog geene zekerheid bestond. Eene Mandharsche padoeakan, die met schildpad en masooi beladen, in het laatst van Mei Ternate verliet, was, volgens verzekering van eenige van Makian ontvlugte personen, door de roovers genomen. De meesten, die de roovers van nabij zagen, verklaarden dat het Magindanoers waren, vergezeld door Tobellorezen. De van Ternate uitgezondene gewapende praauwen waren nog niet terug; doch wel die van Tidore, zonder eenige ontmoeting gehad te hebben. De ongerustheid, die zich van Ternate's bewoners had meester gemaakt, was grootendeels geweken; desniettemin nam men nog de meeste waakzaamheid in acht.

— Den 5den Junij werden te Ternate met het Engelsche whalerschip *Kingstown*, gezagvoerder Mitchell, aangebragt de gezagvoerder en equipage van het Engelsche schip *Daniel Graat*. Dit vaartuig, metende 465 tonnen, met eene lading thee en zijde van Shanghai komende en naar Liverpool bestemd, was op het Helen's rif gestrand en kort daarna gezonken. Gedurende tien dagen hadden de schipbreukelingen in de groote boot en jol op zee gezworven, hopende Amboina of Koepang te bereiken; doch, door zwaren wind en stroom daarin verhinderd, besloten zij de Soloo-zee binnen te stevenen om eene of andere haven te bereiken. De *Kingstown* hen ontmoetende, verliet zijnen koers naar de Japansche zee en bragt hen te Ternate, alwaar voor hunne verpleging het noodige werd verrigt.

BATAVIA, 6 *Julij*.

Als een vervolg op vroegere mededeelingen (zie laatstelijk ons nommer van 12 Augustus 1854) omtrent het onderzoek naar steenkolen in de Meeuwenbaai (Bantam), kan thans weder het volgende worden medegedeeld:

Den 10den April jl. begaf zich de ingenieur de Groot, vergezeld van den buitengewonen ingenieur Aquasie Boachi, naar de Meeuwenbaai, ten einde de ontginbaarheid der kolen aldaar nader te onderzoeken.

Alleen de kolen aan de Tji Temoe en de Tji Bajor kwamen tot dit nader onderzoek in aanmerking, terwijl alleen de laatste het vooruitzigt aanboden op eene mogelijke ontginning.

De aan de Tji Temoe voorkomende kolen werden ten eenen male onbruikbaar bevonden.

Het riviertje Tji Bajor is, ter plaatse waar de kolen voorkomen, van weinig beteekenis. — De reeds gevondene kolen komen in het bed van het riviertje aan den dag.

Deze vindplaats ligt p. m. één paal van het strand der Meeuwenbaai verwijderd en is door kleine heuvels afgescheiden van het vrij vlakke terrein, in de nabijheid van het strand.

Het heuveltje, aan welks voet de kolen in de Tji Bajor zijn gevonden, heeft eene hoogte, uit het diepste ravijn gemeten, van slechts 29,5 Nederl. el.

In dit heuveltje werd, bij dit onderzoek, ook eene koollaag gevonden, in het naaste ravijn, dat men, van zijnen top naar het strand gaande, door moet trekken; die koollaag had eene tegenovergestelde helling met die in het bed der Tji Bajor, waaruit zich wel liet opmaken, dat deze twee uitkomenden tot ééne en dezelfde laag behooren, welke laag alsdan komvormig in het heuveltje ligt, waarvan de doorsnede eene lengte zou hebben van slechts 36 Nederlandsche ellen.

Ten einde het in de Tji Bajor aangetroffen kolendepôt nader te leeren kennen, is het watertje afgedamd, het doorzijpelende water door eene goot geleid, waarna beneden den dam, in de bedding, de kolen zijn ontbloot.

Daardoor bevond men, dat het kolendepôt daar ter plaatse den vorm heeft eener zeer regelmatige laag, welke p. m. 3 Engelsche voeten zuivere kool bevat, en dat die laag eene rigting heeft van zuid 41° west en noord 41° oost, terwijl de helling 46° bedraagt, diepende, in den heuvel, naar noord 49° west.

In die rigting noord 41° oost is toen het bosch opengehakt, waardoor het mogelijk werd den vorm van het terrein te overzien, hetgeen tot dusver niet doenlijk was geweest.

Alstoen werd, op eene geschikte plaats boven den vroeger gemaakten dam, nadat deze was doorgestoken, eene coupure in den heuvel gemaakt, om daardoor de koollaag terug te vinden, ter plaatse waar zij, genoeg voor den invloed der buitenlucht beveiligd, zich onverweerd zoude kunnen voordoen, ten einde te kunnen oordeelen over de geregelde voortzetting der laag en de hoeveelheid en hoedanigheid der kolen daarin vervat.

Door dit werk heeft men geleerd, dat, rekenende *in hetzelfde waterpasvlak* op slechts 23 Nederlandsche ellen afstand van de plaats waar de kolen in de bedding der Tji Bajor waren ontbloot en waar de bovenvermelde gegevens door meting waren verkregen, de laag, hetzij reeds 5 Nederlandsche ellen was verworpen, of wel in het geheel niet meer bestond.

De ingenieur de Groot had de gesteenten, welke het onder en boven liggende der kolen aan de Tji Bajor vormen, zoomede de gesteenten, die in de gemaakte insnijding waren ontmoet, onderzocht, of er zich daaronder bevonden welke kalk hielden, doch bevonden, dat zij daarvan geen spoor bevatten, maar wel plantenafdruksels.

Uit dit onderzoek mag men opmaken, dat de aan de Meeuwenbaai voorkomende kolen laagsgewijze zijn afgezet, doch dat die lagen in het heuvelachtige gedeelte eene belangrijke verstoring hebben ondergaan; waardoor het vooruitzigt op eene voordeelige ontginning zeer wisselvallig is.

Het verder onderzoek wordt evenwel nog niet ten eenen male opgegeven.

— De berigten uit de Molukkos, loopende tot ultimo Mei 1855, behelzen het volgende:

Banda. — Den 12den Maart jl. werd eene ligte aardbeving en den 21sten April een hevige schok gevoeld, de rigting nemende van het oosten naar het westen. Er vielen voortdurend zware regens.

Amboina. — In den morgen van den 12den Mei werd eene sterke aardbeving waargenomen. Gedurende de eerste helft van Mei had men zware regens en daarna slechts bij tusschenpoozen goed weder.

Ternate. — In den morgen van den 25sten April had zich eene hevige aardbeving doen voelen, die zich bij tusschenpoozen herhaalde tot 2 ure in den namiddag.

De rigting was, voor zoover men die kon nagaan, van het oosten naar het westen; enkele gouvernements- en particuliere gebouwen hadden eenige schade bekomen, waaronder de gebouwen in het fort te Dodinga op Almahera, die geheel vernieuwd moesten worden. Ook door de ter reede liggende schepen was de schudding waargenomen.

Gedurende de geheele maand Mei had het hevig uit het zuiden en zuidoosten gewaaid; eene gouvernements-praauwenloods was daardoor ingestort; de praaiboot werd geheel vernield en nog een ander vaartuig beschadigd.

Menado. — In de maand April was het weder zeer afwisselend geweest en heerschte op enkele plaatsen veel droogte; de eerste helft van Mei had zich door zware regens gekenmerkt.

De rijstoogst was aangevangen en beloofde over het algemeen gunstig te zullen uitvallen.

De koffijboomen waren zoo overvloedig met vruchten beladen, dat voor het plukken de noodige handen ontbraken en daarin moest worden voorzien; ook waren de berigten omtrent den cacao-oogst zeer bevredigend.

In het laatst der maand April verliet eene rooversvloot van 40 praauwen de kusten der Menahassa, koers stellende om de bogt van Tomini. — Van verscheidene plaatsen ontving men berigten van gepleegden menschenroof.

Op het strand van Bolang Mongondo waren 22 menschen weggevoerd en was een inlander gedood.

Volgens tijding van Sangir waren aldaar in den laatsten tijd onophoudelijk rooverspraauwen gepasseerd en verscheidene menschen geroofd, onder anderen 13 van Siauw die zich op een klein eiland ophielden. Nadere berigten melden, dat Siauw 26 menschen en Bolang Hang 21 menschen verloor, en dat op andere plaatsen het verlies nog aanzienlijker moet zijn geweest.

Enkele praauwen durfden zich, uit vrees voor de zeeroovers, niet meer op zee wagen.

Van de in de Menahassa geroofde menschen was het slechts één man gelukt aan de zeeroovers te ontkomen, terwijl van de benoorden Menado liggende eilanden eenige uit handen der roovers ontvlugte Boeginezen en Macassaren waren aangekomen. Den 11den Mei passeerde te Kema eene rooversvloot van 21 praauwen, zonder daar of in de omstreken eenig kwaad te plegen.

Te Totokh had een inlandsch handelaar van Belang de tijding gebragt, dat hij in de vorige maand de Magindanoers te Malibagoe, op de zuidkust van Mogondo, had ontmoet, die aldaar slaags waren geweest met twee Tidoresche praauwen; eene dier praauwen (korra korra) had hij tot op het water afgebrand zien drijven.

De bemanning dezer praauw was vermoedelijk gedood of weggevoerd.

Volgens gerucht zouden nabij Kotta Boena, in het Bolang Mongondosche, rijke goudgronden zijn ontdekt; eene menigte menschen zouden zich derwaarts hebben begeven om aan de goudgraverij deel te nemen. Het bestuur had een onderzoek deswege bevolen.

Te Gorontalo viel voortdurend veel regen en heerschte eene drukkende warmte. De rivieren waren aanmerkelijk gezwollen en traden meermalen buiten hare oevers.

Den 3den April was eene lang aanhoudende en vrij sterke aardbeving waargenomen, wier beweging in den beginne verticaal was en langzamerhand horizontaal werd.

De gunstige weersgesteldheid deed van alle zijden eenen voordeeligen oogst verwachten.

Door het aanwezen van een aantal rooversvaartuigen aan de noordkust en in de bogt van Tomini werd het verkeer gestremd en werden de werkzaamheden aan het strand onveilig gemaakt. Van het eiland Togean waren 12 menschen opgeligt, die zich bezig hielden met sagokloppen; een Magindanosche zeeroover was bij die gelegenheid afgemaakt.

BATAVIA, 10 *Julij*.

Celebes en onderhoorigheden. — Berigten over de maand Mei jl. behelzen, dat van den Koning van Goa tijding was ontvangen, dat Z. H. bij gelegenheid eener vischvangst nabij het eiland Kapoposang verscheidene rooverspraauwen had gezien. Zr. Ms. schoenerbrik *Ambon* werd dadelijk derwaarts gezonden, doch was eenige dagen daarna teruggekomen, geene roovers ontwaard hebbende.

Zuid- en Ooster-afdeeling van Borneo. — De adspirant-ingenieur Rant had gedurende de maand April jl. het onderzoek voortgezet naar steenkolen nabij den goenong Djabok, en de ontdekte koollagen nagespoord tot in de vlakte van Pasiraman.

Den 16den April had hij eenen aanvang met boren gemaakt, doch zulks door ziekte van het werkvolk moeten staken.

In den loop der maand Mei zette hij het onderzoek aan den goenong Djabok verder voort, terwijl 5000 kilo steenkolen werd uitgebroken om te Soerabaija beproefd te worden.

Batjan (Ternate). — Zooveel het ongunstige weder toeliet, was de arbeid te Ajer Mambla voortgezet.

Den 24sten Maart jl. kwamen 24 Chinesche bannelingen van Borneo, onder geleide van den kapitein der Chinezen te Ternate, te Batjan aan tot het doen van een onderzoek naar goud in den omtrek van Ajer Besar.

De ingenieur Schreuder vertrok den 29sten Maart, vergezeld van deze Chinezen, naar Soengie Poean, ten einde een voorloopig onderzoek in te stellen naar de plaatsen die zij voor de ontginning van goud geschikt achtten.

Als proef begonnen de Chinezen een waschwerk, en den 25sten April kwam de kapitein der Chinezen van s'Noeon terug met een uitgewasschen monster goud.

Den 11den April jl. was de brug over de Soengie Amassing door eene buitengewone overstrooming weggespoeld.

Volgens de *Javasche Courant* van 20 Junij jl. was de stand van den agio op de drie hoofdplaatsen van Java op den 1sten dier maand als volgt:

	Batavia.	Samarang.	Soerabaja.
	Duiten.	Duiten.	Duiten.
voor den Nederlandschen gulden. . .	122	125	123
» een twee-en-een-half-gulden-stuk.	300	305	300
» » drie-gulden-stuk.	360	365	360
» » gouden Willem.	1200	1236	1200
» » halven dito.	600	618	600
» » recepis ad f 1	119	120	120
» » gouden Spaanschen doublon.	5160	5280	4800
» » Mexicaanschen dito	4800	4800	4800
» » gouden dukaat.	720	800	750
» » Spaanschen mat.	360	360	348
» » Mexicaanschen dollar. . . .	340	354	onbekend.
» » sikka-ropij.	onbekend.	120	onbekend.
» » vijf-frank-stuk.	250	240	onbekend.

Volgens een berigt van Zijner Majesteits consul-generaal te Hamburg zijn aldaar gedurende het eerste halfjaar van 1855 regtstreeks uit Nederland aangekomen 93 Nederlandsche schepen, als: uit Texel 2 met oesters; uit Amsterdam 15 met stukgoederen, 1 met dito, rotting en krijt, 1 met dito, rotting en ansjovis, 1 met katoen, 1 met suiker en stukgoederen, 2 met rotting, 3 met rotting, suiker en stukgoederen, 1 met rotting, zoutzuur en stukgoederen, 1 met suiker, krijt en stukgoederen, 1 met hars, 1 met dito, rotting en stukgoederen, 1 met rotting en kruiken, 1 met suiker, 1 met zwavelzuur, rotting en stukgoederen, 1 met kruiken, pijpaarde en stukgoederen, 6 in ballast; uit Delfzijl 7 in ballast; uit Rotterdam 9 met stukgoederen, 1 met dito en machines, 1 met stukgoederen, rotting en papier, 1 met verwhout, rotting en stukgoederen; uit Veendam 2; uit Termunterzijl 10; uit Vlaardingen 1 in ballast; uit Jutphaas 1 met hoepels; uit Harlingen 2 met pannen; uit Zaandam 2 met verwwaren en papier; uit Zutphen 2 met schors; uit Groningen 6 in ballast, 1 met haver, 1 met werk van vlas; uit Dordrecht 1 met trassteen. Voorts kwam nog uit Suriname 1 Nederlandsch schip met suiker, katoen en stukgoederen.

Uit vreemde havens kwamen 61 Nederlandsche schepen, als: uit Cette 1 met amandelen, zaad en stukgoederen; uit Harburg 7; uit Altona 4; uit Gluckstad 1; uit Kleinensiehl 1; uit Statensiehl 1; uit Halte 1; uit Motzen 1; uit Emden 2; uit Leer 1; uit Neumühlen 1; uit Woerderhaven 1; uit Bremen 1 in ballast; uit Cuxhaven 2 met dito, 1 met rogge; uit Hull 1 met katoen en ijzer, 1 met olie en vet; uit Liverpool 1 met spijkers, ijzer en stukgoederen, 2 met katoen, huiden en stukgoederen; uit St. Ubes 1 met zout; uit Hongkong en Singapore 1 met kamfer, peper, kaneel; uit Bremerhaven 2 met blaauwhout, 1 met dito en stukgoederen, 1 met blaauwhout, tabak en matten, 1 met arak en verwhout, 1 met mahonihout; uit Messina 1 met amandelen, zoethout en stukgoederen; uit Oporto 3 met wijn, amandelen en stukgoederen; uit Manilla 1 met suiker, blaauwhout en stukgoederen; uit Buenos-Ayres 1 met huiden, horens en stukgoederen; uit New-Castle 1 met steenkolen; uit Porto-Caballo 1 met koffij en horens; uit Nizza 1 met olie en stukgoederen; uit Rio-Janeiro 1 met koffij; uit Livorno 4 met olie en stukgoederen; uit Bahia 1 met suiker, sigaren en stukgoederen; uit Malaga 1 met wijn, lood, olie en stukgoederen; uit Londen 1 met ijzer, 1 met aardewerk; uit Triëst 1 met rozijnen en stukgoederen; uit Sunderland 1 met aardewerk, ijzer en glas.

Naar Nederland vertrokken 89 Nederlandsche schepen, als naar Amsterdam 15 met hout, 1 met tarwe, 1 met hennep, glas en stukgoederen, 18 met stukgoederen; naar Zoltkamp 2 in ballast, naar Groningen 14 met hout; naar Termunterzijl 14, naar Stavoren 1, naar Delfzijl 5, naar Harlingen 5 met hout; naar Vlaardingen 1 met teer. Verder ging naar Batavia 1 Nederlandsch schip met glaswerk en stukgoederen, en naar Suriname 1 met wijn, jenever en stukgoederen.

Naar vreemde havens vertrokken 66 Nederlandsche schepen. als: naar Danzig 2 met koffij, olie en stukgoederen, naar Odensee 2, naar Horsens 1; naar Hobroe 1; naar Elmshorn 1; naar Eckernförde 1; naar Rendsburg 1; naar Norderschleuse 1; naar Kiöge 1; naar Neustad 1; naar Aalburg 1 in ballast; naar Koningsberg 2 met koffij, rijst, wijn en stukgoederen, 1 met wijn en stukgoederen, 5 met suiker, 1 met salpeter, suiker, koffij en stukgoederen, 1 met tabak, roodhout, koffij en stukgoederen, 2 met suiker, olie, wijn en stukgoederen; naar Genua en Livorno 1 met voorloop en stukgoederen; naar Genua 1 met voorloop, teer en stukgoederen; naar Port-Elisabeth 1 met provisie en hout; naar Rouaan 1 met krenten en zink, naar Marseille 1 met pik, hars en stukgoederen; naar Brakke 2, naar Kleinensiehl 2, naar Statensiehl 1, naar Halte 2, naar Motzen 1, naar Bremerhaven 1, naar Emden 4, naar Wiener 1, naar Vegesack 2 met hout; naar Cork, Dublin of Belfast 1 met tarwe; naar Cadix 1 met hout en ijzer; naar Memel 3 met wijn, koffij en stukgoederen, 1 met verwhout en stukgoederen; naar Douglas 1 met tarwe; naar Randers 1 in ballast, 1 met tabak, verwwaren en stukgoederen; naar Liverpool 1 met tarwe, meubelen en stukgoederen; naar Harburg 1 in ballast, 1 met stukgoederen; naar Nantes 1 met beenzwart; naar Elsfleth 1 met stukgoederen, 1 met hout; naar Harwich 1 met tarwe; naar Altona 1 met werk van vlas.

Voorts kwamen nog te Hamburg uit Nederland 58, en vertrokken derwaarts 36 vreemde schepen.

Volgens een van Zijner Majesteits consul te Kopenhagen ontvangen berigt, is die haven, gedurende de eerste zes maanden van het loopende jaar, door 24 schepen onder Nederlandsche vlag bezocht geworden. Hiervan kwamen er van Amsterdam 1 met schors, 2 met verschillende koopwaren en 2 in ballast; van Rotterdam 1 met verschillende koopwaren; van Amersfoort 2 met schors; van Memel 1 met zaai-lijnzaad; van Cadix 1 met wijn; van Oporto 1 met wijn en 1 met verschillende koopwaren; van Antwerpen 2 met verschillende koopwaren en 1 in ballast; van Bremen 1 met tabak; van New-Castle 7 met steenkolen, en van Koningsberg 1 met zaai-lijnzaad. Van deze vaartuigen vertrokken: naar Schiedam 1 met gerst en 1 met graan; naar Nederland 1 met graan; naar Duinkerken 1 met zaai-lijnzaad; naar Leith 1 met graan; naar Memel 1 met een gedeelte der aangevoerde lading wijn; naar Frederiksand 1, naar Kiöge 1, naar de Baltische zee 5, naar Karrebecksminde 1, naar Kolding 1, naar Randers 1, naar Vordingborg 2, naar Westerwik 1, naar Nyested 1, naar Faaborg 1, naar Stockholm 1, naar Mullerup 1 en naar Kallundborg 1, alle in ballast.

Voorts kwamen nog gedurende hetzelfde tijdperk 5 vreemde schepen uit Nederlandsche havens te Kopenhagen aan, en vertrokken van daar naar Nederlandsche havens 4 vreemde schepen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

RUSLAND.

De jongste berigten uit St. Petersburg melden dat de geallieerde vloot niet langer in de onmiddellijke nabijheid van Kronstadt, maar ten westen van den lichttoren van Tolbaken gelegen was, ter sterkte van vijftien bodems.

Volgens een telegraphisch berigt uit Hamburg was het Britsche linieschip *Sanspareil* uit Engeland te Kiel aangekomen met eene groote hoeveelheid projectilen en nieuwe mortieren, bestemd ter vervanging dergene die bij het bombardement van Sweaborg gebekt en voor verder gebruik ongeschikt geworden waren.

De *Times* betreurt het, dat de Oostzeevloot geen bruikbare mortieren in voorraad had, om van het voor Sweaborg behaalde voordeel meer partij te kunnen trekken.

» De werkelijke uitkomsten van dat bombardement (zegt het Londensche blad) zijn veel minder gunstig voor ons, dan de eerste berigten deden denken. Immers, hoe stond de zaak eigenlijk toen wij het vuur staakten? De batterijen der Russen hadden wij niet tot zwijgen gebragt, maar onze eigene; en het barsten of scheuren onzer mortieren deed ons vuur niet slechts voor het oogenblik verstommen, maar, gelijk nu schijnt te blijken, voor al den nog overigen tijd van het voor krijgsbedrijven geschikte saizoen. De beide ontzagwekkende vloten waren op dat oogenblik magteloos, en niet in staat om meer te doen dan de Russische oorlogsschepen binnen de havens te houden. Indien zij mortieren in voorraad hadden gehad, zouden onze bombardeergaljoten, als boodschappers harer eigen zege, hebben kunnen verschijnen voor Reval of Riga, of zelfs voor Kronstadt, vóór dat de vijand tijd gehad had om zijne verweringsmiddelen in te rigten naar de zeer gewigtige feiten die door het welgeslaagde bombardement van Sweaborg aan het licht gekomen waren. Hij had aldaar blijkbaar eene misrekening gemaakt, en was niet toegerust op eenen aanval met zoo krachtige middelen als wij getoond hebben te bezitten; op andere punten heeft hij waarschijnlijk dezelfde misrekening gemaakt, en zouden wij hem even gebrekkig toegerust gevonden hebben, zoo wij maar in staat geweest waren om op nieuw toe te slaan. Doch ongelukkig zijn wij daartoe niet in staat: en zoo zijn wij genoodzaakt den vijand tijd te laten om van het gebeurde partij te trekken; en onze overwinning te Sweaborg is niets meer dan eene les in de kunst van zelfverdediging, die wij aan de Russen geven, zonder dat zij hun veel kost, maar met onberekenbaar groote kosten voor ons zelven. Hier te lande tracht men de door de onzen aangerigte schade in ponden sterling te berekenen. Doch indien wij in de Oostzee dit jaar niets anders uitrigten, dan zal die berekening, naar wij vreezen, zeer in ons nadeel uitvallen, want de vloten in die zee hebben den geallieerden geen penning minder gekost dan tien millioen pond sterling elke; en de schade die wij ons beroemen kunnen te Sweaborg te hebben aangerigt, bedraagt hoogstens anderhalf millioen of daaromtrent. De geldelijke uitkomst van de krijgsbedrijven dezes jaars in de Oostzee is dus grootelijks in ons nadeel; doch dat is iets van minder belang. Het ergste is dat wij de goede kansen van dit jaar hebben laten verloren gaan doordat wij geen maatregelen voor het geval eener overwinning genomen hadden.

» In het aanstaande jaar zullen wij ongetwijfeld mortieren genoeg hebben; maar dan zullen de Russen gereed zijn om ons beter te ontvangen, en dan zou het kunnen gebeuren dat wij het vermakelijke maar verwoestende spel van wistreffende maar even buiten schot liggende kanonneerbooten niet weder zoo gelukkig speelden. De zaak is dat de Russen schielijker aanleeren dan wij; zij zullen ons altijd juist zoo veel passen vooruit zijn, dat onze oneindige meerderheid in rijkdom en in werktuigelijke bekwaamheid hun niet schaadt; zulks zal althans het geval zijn zoolang in ons krijgsbeleid de scherpe blik en de rustelooze zorg voor de toekomst ontbreekt."

Verder behelst de *Times* een schrijven van de Britsche Oostzeevloot, gedagteekend voor Kronstadt den 18den Augustus, waarin men leest: » De zomer van dit jaar is in dezen oostelijken uithoek der golf van Finland nog korter geweest dan gewoonlijk. Sedert drie dagen is de temperatuur snel gedaald; zij is heden een en twintig graden lager dan verleden jaar om dezen tijd; en wij zien reeds al de voorboden van een schielijk naderenden winter.

» De tijd voor groote ondernemingen tegen den vijand is voor dit jaar geëindigd. Het bombardement van Sweaborg zal voldoening geven aan den niet onnatuurlijken wensch des publieks om onze zeemagt iets te zien uitrigten; doch in de daad is daardoor voor onze positie als aanvallende partij weinig of niets gewonnen; deskundigen zullen tot hunne teleurstelling moeten erkennen dat de geallieerde vloot, wanneer zij uit deze wateren met den winter huiswaarts keert, er de zaken schier in denzelfden staat laat waarin zij ze bij hare komst, eenige maanden geleden, gevonden heeft. En wanneer wij na den winter hier terugkomen, zullen wij waarschijnlijk den vijand nog sterker vinden dan hij thans is. Reeds heeft hij zich de kern eener stoomoorlogsvloot gevormd; en zoo wij hem niet met schepen van weinig diepgang feller bestoken dan tot

nagedaan, dat hij onlangs met eene niet geringe stoomflotille voor den dag kwam, waartoe op de werven van Kronstadt alle krachten ingespannen worden."

— Te St. Petersburg is van overheidswege een berigt uit Sebastopol van jl. Dingsdag avond openbaar gemaakt. Het meldt alleen, dat de vijandelijke batterijen voortgingen te vuren zoo als in de laatstvorige dagen, en dat er overigens geen nieuws was.

— Onlangs meldde eene depêche van den generaal Simpson het hervatten van het bombardement op den 17den Augustus, den dag na den slag aan de Tschernaya. Daarentegen verklaarde de Fransche *Moniteur* dat het bombardement van Sebastopol nog niet hervat was, maar dat het geschutvuur voortgezet werd, met het doel om den arbeid aan de aanvalswerken te beschutten.

Thans leest men in de Londensche dagbladen een rapport van den generaal Simpson van 18 Augustus, aldus luidende: » Daar van den generaal Pélissier berigt ontvangen was, dat de tegen de Malakofsschans en nabijgelegen werken opgerigte batterijen gereed waren om het vuur te openen, werden maatregelen genomen om gisteren morgen een aanhoudend vuur tegen die vijandelijke werken en tegen de Redanschans aan te vangen.

» Dit vuur is den ganschen dag voortgezet, en de uitwerking heeft aan onze verwachting beantwoord. De Russen schoten met kracht terug, maar tegen den avond verflaauwde hun vuur. In den namiddag heeft eene bom van onze mortier-batterijen een groot aantal bommen in eene vijandelijke batterij doen ontbranden, en het barsten dezer projectilen heeft, naar wij meenden te kunnen bemerken, groote schade aangerigt."

Het volgende berigt betrekkelijk het bombardement van 17 Augustus is ontleend aan een bij de Londensche *Times* ontvangen schrijven uit het Britsche legerkamp: » Heden ochtend ten 4 ure is door de Engelsche batterijen langs de geheele uitgestrektheid harer linie een hevig vuur geopend. De Russische batterijen bleven nog wel twintig minuten zwijgend, maar gaven toen een antwoord in den echten stijl. De medewerking der Franschen was traag: het werd ruim half vijf ure, voor dat zij aan de linker flank begonnen te vuren, en toen zij daartoe overgingen, was het nog slechts een afwisselend vuur, daar zij op hunne regter flank verpoosden, wanneer zij links vuurden, en omgekeerd.

» Volgens geruchten zou, zoo de slag aan de Tschernaya niet ware tusschenbeide gekomen, het lang verwachte bombardement gisteren, den 16den, des middags aangevangen zijn; en toen bij het aanbreken van den dag ons geschut begon te bulderen, dacht men dat de kanonnade in ernst begonnen was en krachtig zou worden volgehouden. Doch weldra verflaauwde het vuur aanmerkelijk, en werd het blijkbaar dat het geen ernstig gemeend bombardement was. Het eigenlijke doel van het vuur is, naar het schijnt, de Franschen in staat te stellen om hunne loopgraven nader bij de Malakofschans te brengen. Men hoort velerlei geruchten en vermoedens dienaangaande; doch ik heb grond om te denken (zegt de berigtgever der *Times*), dat het vuur van heden de voorbode is van eene op handen zijnde onderneming van gewigt. Over het geheel schijnt de uitwerking der kanonnade tamelijk goed te zijn; de Redanschans heeft niet weinig geleden; en het vuur der Malakofsschans is vrij wat verminderd.

» De Russen maken in de haven van Sebastopol eene vlotbrug; binnen eenige dagen zullen hunne troepen daarover van de noordelijke forten naar de zuidelijke helft der stad kunnen marcheren."

— De Fransche *Moniteur* van gisteren behelst een rapport van den vice-admiraal Bruat, den bevelhebber der Fransche vloot in de Zwarte zee, gedagteekend op het linieschip *Montebello* den 18den Augustus. Hij zegt daarin hoofdzakelijk: » Dat onze troepen den vijand te sterk zijn, was nog in geen gevecht zoo schitterend gebleken als in het treffen aan de Tschernaya. Het was niet zoo zeer een veldslag als een ontzettend groote uitval, die met ongeloofelijke kracht afgeslagen werd.

» De vijand is binnen zijne linien teruggekeerd, en het te velde staande leger der Russen blijft verlamd in zijne pogingen om de vesting te ontzetten. De belegering kan dus in volle veiligheid voortgezet worden. Hare moeijelijkheid is zekerlijk door de nu behaalde zege weinig verminderd; het is en blijft een werk van volharding en regelmatigen arbeid; maar aan den uitslag valt niet langer te twijfelen. De vijand schijnt mij, ook door ontoereikenden en moeijelijken toevoer van levensmiddelen, in een benarden toestand te komen; en ik zie in den zoo flaauw volgehouden aanval van den 16den een blijk van moedeloosheid veeleer dan van stoutmoedigheid. De vooruitzigten zijn van dien aard dat voor de Russen eene stoute onderneming raadzaam was, doch voor ons omzigtigheid het beste is.

» De opperbevelhebber heeft gisteren morgen, den 17den, het vuur onzer belegeringsbatterijen doen openen. Gelukt het ons des vijands vuurmonden tot zwijgen te brengen, dan zullen onze aannaderingswerken met kracht worden voortgezet; maar indien wij, om dat doel te bereiken, de aankomst der herwaarts gezonden mortieren moeten afwachten, dan zal de vertraging, voor wier gevolgen men beducht was, thans minder bezwaarlijk hebben dan ooit.

» De overwinning aan de Tschernaya schijnt mij dus geschikt om ook de angstvalligste gemoederen gerust te stellen; zij zal degenen, wier hoop door den tegenspoed van 18 Junij geschokt was, weder bemoedigen.

» Uit de Azowsche zee ontvang ik zeer gunstige berigten: het geallieerde smaldeel verspreidt langs hare kust angst en schrik. Door tijdig genomen maatregelen zal de overwintering voor onze garnizoenen bij de zeeëngte van Kertsch weinig drukkend zijn."

ENGELAND.

Blijkens de officiele statistiek van den Britschen handel, heeft de uitvoer van Britsche producten in de afgeloopen maand Julij 1,289,260 L. st. minder bedragen dan in Julij 1854. Daar de invloed des oorlogs op de handelsbeweging met de maand Augustus van het vorige jaar zigtbaar werd, voorspellen de Londensche dagbladen dat de Britsche handelstabellen in de nu volgende maanden minder ongunstige uitkomsten, in vergelijking met het afgeloopen jaar, zal opleveren.

— Te Southampton zijn dezer dagen in twee Engelsche transportschepen acht honderd ton ongevulde bommen voor de Krim ingeladen. Een van die schepen heeft 2386 stuks bommen aan boord genomen, ieder 190 pond zwaar.

DENEMARKEN.

De Deensche Eerste Kamer heeft den 27sten Augustus met 41 tegen 8 stemmen tot de tweede lezing van de gewijzigde grondwet besloten. De derde of laatste beraadslaging over dat onderwerp moest den 28sten plaats hebben.

ITALIE.

Het *Giornale di Roma*, het officiele dagblad van het pauselijke gouvernement, spreekt in zijn nommer van 21 Augustus over de bekende redevoering van lord Palmerston betrekkelijk den toestand van Italie, en zegt: » Nooit vonden wij in de parlementaire geschiedenis eener groote natie gewag gemaakt van zulk eenen stortvloed van onverdienden hoon, als in het Britsche Parlement door een president-minister uitgestort is op een gouvernement, hetwelk althans aan hem geen reden voor een zoo onregtvaardigen aanval gegeven had. Doch wij zullen ook thans niet afwijken van onzen vasten regel om geen weêrwraak uit te oefenen. Alleen willen wij die ijdele en ongegronde beschuldigingen van ons werpen, en de schande daarvan laten neêrkomen op hem door wien ze te berde gebragt zijn."

— Aan den Parijschen *Constitutionnel* wordt uit Turyn geschreven dat de Engelsche werfofficieren in Italie bevel ontvangen hebben om geen Lombardiers of Venetianen, welke zich aan de Oostenrijksche krijgsdienst mogten willen onttrekken, in het Italiaansche legioen op te nemen. Dezelfde berigtgever meldt dat het Napelsche gouvernement jonge edellieden doet vervolgen, omdat zij met ambtenaren van het Engelsche gezantschap omgingen.

In een bij de Londensche *Times* ontvangen schrijven uit Turyn leest men: » De gezegden van lord Palmerston over den toestand van Napels en over de handelwijze van het Napelsche gouvernement hebben aldaar groot opzien gebaard. Er is eene talrijke partij van Fransch-gezinde aanhangers der familie Murat, vooral onder de ambtenaren; maar het is niet de meest degelijke en eerlijke partij. Integendeel, er is grond om te gelooven dat het denkende en gemoedelijke gedeelte der bevolking meer en meer naar Engeland overhelt; onder hetzelve zullen de verklaringen van lord Palmerston krachtigen invloed hebben."

SPANJE.

Volgens een telegraphisch berigt uit Madrid van jl. Dingsdag, was in de vrijwillige geldleening van 230 millioen realen nog maar voor 65 millioen ingeschreven. Evenwel scheen het gouvernement nog niet tot eene gedwongen leening te willen overgaan, maar den tijd voor de vrijwillige deelneming nogmaals te zullen verlengen.

Het Spaansche gouvernement heeft noodig geacht in zijn officieel dagblad eene tegenspraak te plaatsen van het gerucht, dat het een voorstel om de burgerlijke huwelijksverbindtenis in Spanje in te voeren, in overweging zou hebben genomen.

BEURSBERIGTEN. (*Naar officiele opgaven.*)

PARIJS, Donderdag 30 Augustus: slotkoersen: Fransche 3 pcts. rente fr. 66.90; idem 4½ pcts. fr. 95.

LONDEN, Donderdag 30 Augustus: Engel. 3 pcts. gecons. 91 à 91⅛ pct.

ADVERTENTIEN.

MINISTERIE VAN MARINE.

*** De gewone Audientie van den Minister van Marine zal, in plaats van Vrijdag aanstaande, voor ditmaal op Zaturdag den 1sten September daaraanvolgende, des voormiddags ten 11 ure, plaats hebben.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

*** De Minister van Binnenlandsche Zaken brengt ter kennis van het publiek, dat bij den boekhandelaar *G. J. Mingelen* (firma *van Weelden en Mingelen*) te *'s Gravenhage*, en door diens tusschenkomst in de voornaamste gemeenten des Rijks, tegen den prijs van *negentig cents* (*f* 0.90) het exemplaar is verkrijgbaar gesteld het werk getiteld: » Verslag van den landbouw in Nederland over 1853."

's Gravenhage, den 22sten Augustus 1855.

VAN REENEN.

*** De Minister van Binnenlandsche Zaken brengt ter kennis van het publiek, dat bij den boekhandelaar *G. J. Mingelen* (firma *van Weelden en Mingelen*) te *'s Gravenhage* en door diens tusschenkomst in de voornaamste gemeenten des Rijks, tegen den prijs van *een gulden vijftig cents* (f 1.50) het exemplaar, is verkrijgbaar gesteld het werk getiteld: » Verslag over den staat der gestichten voor krankzinnigen en toelichtende opmerkingen nopens de daarbij gevoegde statistieke tabellen, betrekkelijk hunne bevolking over de jaren 1851, 1852 en 1853, ingediend door de Inspecteurs dier gestichten."

's Gravenhage, den 22sten Augustus 1855.

VAN REENEN.

Provincie *Gelderland.*

HERBESTEDING.

De Minister van Binnenlandsche Zaken verwittigt de gegadigden, dat de besteding van het aanleggen van Rijswerken, ter verhooging van de rivier de Waal, te Dreumel, in de provincie Gelderland, op grond van de hooge aannemingssom is afgekeurd, en dat eene Herbesteding van dat werk is bepaald op Vrijdag den 14den September 1855, des middags ten 12 ure, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te Arnhem.

De herbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving, overeenkomstig art. 8 van het op den 5den Julij jl. goedgekeurde bestek n°. 90.

's Gravenhage, den 20sten Augustus 1855.

VAN REENEN.

Provincie *Zuidholland.*

HERBESTEDING.

De Minister van Binnenlandsche Zaken verwittigt de gegadigden dat op grond van de hooge aannemingssommen zijn afgekeurd de bestedingen:

1. van het leggen van eene perpendiculaire Krib aan de noordzijde van de rivier de Merwede, tusschen de Krib aan de benedenpunt der Giessendamsche Plaat en die aan den beneden-

mond der Karnemelkshaven aan den zoogenaamden Sliedrechtschen Hoek, en in verband daarmede eene Krib daartegenover;

2. van het herstellen der Winterschade, veroorzaakt door ijsgang en hoog opperwater aan de Rijkswerken gelegen in de rivier de Merwede en Killen; en

dat eene Herbesteding van die werken is bepaald op Maandag den 10den September e.k., des voormiddags ten $11^1/_2$ ure, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te 's Gravenhage.

De Herbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving, overeenkomstig art. 11 van de op den 19den en 23sten Julij jl. goedgekeurde bestekken n°. 98 en n°. 105.

's Gravenhage, den 24sten Augustus 1855.

Van Reenen.

Provincie *Zuidholland.*

AANBESTEDING.

Op Maandag den 10den September 1855, des voormiddags ten $11^1/_2$ ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Staatsraad, Commissaris des Konings in de provincie Zuidholland, of, bij zijne afwezendheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 10de district, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te 's Gravenhage, worden Aanbesteed:

het Afbreken van den westelijken gedeeltelijk toogvormigen Leidingsmuur, en het in eene regte lijn Opmetselen van eenen muur bezuiden den stoomwatermolen aan den Arkelschen dam, behoorende tot het Zederikkanaal.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij inschrijving, volgens art. 18 van het bestek.

Het Bestek ligt ter lezing aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Zuidholland te 's Gravenhage, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende Maandag en Dingsdag vóór de Besteding, des morgens om acht ure, de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat A. Greve, te 's Gravenhage, en den Hoofdingenieur-titulair Docters van Leeuwen, te Gorinchem.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

Van Reenen.

MINISTERIE VAN MARINE.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden, dat volgens eene bekendmaking van het bestuur van *Stralsund*, gedagteekend 10 Junij jl. in het vaarwater van *Gelle*, of het uit zee binnen komen in het tegenwoordige binnenwater, tusschen de zuidpunt van het eiland *Hiddensem* en het vasteland van *Pommeren*, dwars in het vaarwater eene zandbank is ontstaan, waarop bij gewoon getij slechts zeven voet water gevonden wordt.

's Gravenhage, den 31sten Julij 1855.

De Minister voornoemd,

De Smit v. d. Broecke.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden, dat de *Oldenburgsche* Regering, onder dagteekening van den 18den Julij jl., tot narigt der de *Jahde* bevarende schippers heeft bekend gemaakt, dat de Koninklijk-Pruissische admiraliteit tot opname der wadden en zandbanken, zoowel als tot het doen aflooden der diepten, onderscheidene signalen op de dammen, wadden en zandbanken, aan de beide oevers van den *Jahde-zeeboezem* tot in opene zee zal doen plaatsen. Die teekens zullen bestaan in ongeveer 15 voet hooge staken, van boven van eene gekleurde vaan voorzien, om ze te beter te onderkennen van de, ten behoeve der scheepvaart, tot aanwijzing van het vaarwater opgerigte bakens, welke aan den top een bezem dragen.

's Gravenhage, den 1sten Augustus 1855.

Voor den Minister voornoemd,

De Secretaris-Generaal,

Muller.

DEPARTEMENT VOOR DE ZAKEN DER HERVORMDE EEREDIENST ENZ.

. Op Woensdag den 5den September 1855 zal bij inschrijving worden Aanbesteed de leverantie, ten dienste van het Departement voor de Zaken der Hervormde Eeredienst enz., van Vijf Honderd Dubbele Nederlandsche Mudden Turf en Twee Honderd Nederlandsche Mudden Steenkolen.

Zullende de biljetten van inschrijving vóór of op den gemelden dag, des middags ten twaalf ure, moeten zijn ingeleverd aan het locaal van voornoemd Departement, op den Fluweelen Burgwal alhier, alwaar, bij den Kamerbewaarder, de Voorwaarden der Aanbesteding ter lezing en de Monsters ter bezigtiging voorhanden zijn.

's Gravenhage, den 20sten Augustus 1855.

De Minister voor de Zaken der Hervormde Eeredienst enz.,

A. G. A. van Rappard.

KENNISGEVING.

De jaarlijksche rekening en verantwoording van het Collegie der Kleine of Verschharing- en Kustvisscherijen voor de provincien Zuid- en Noordholland over 1854 zal ten overstaan eener Commissie uit Gedeputeerde Staten van Zuidholland plaats hebben op Woensdag den 5den September aanstaande, des voormiddags ten elf ure, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur in het Korte Voorhout te 's Gravenhage; wordende mitsdien de belanghebbende in die Visscherijen, welke verlangen mogten deze verantwoording bij te wonen, uitgenoodigd om zich op bovengemeld tijdstip aldaar te doen vinden.

's Gravenhage, den 28sten Augustus 1855.

De Staatsraad, Commissaris des Konings in de provincie Zuidholland,

Van der Heim.

MARINE.

Openbare Aanbesteding aan 's Rijks Werf te Amsterdam, op Maandag den 10den September 1855, des voormiddags ten elf ure, van:

1°. het verrigten van Timmer-, Metsel- en andere benoodigde Onderhoudswerken aan eenige Maritime Gebouwen;

2°. het daarstellen en repareren van Beschoeijings- en andere werken; volgens de bestekken en voorwaarden welke ter lezing zullen liggen ter Secretarie van het Ministerie van Marine te 's Gravenhage, ter Griffie van het Provinciaal Bestuur van Noordholland te Haarlem, in het Fransche Koffijhuis en in het Vosje te Amsterdam, zoomede ten Burele van den Hoofdingenieur der Marine aan voormelde Werf, alwaar ook alle verlangde inlichtingen kunnen verkregen worden; terwijl de aanwijzing der werken in loco zal geschieden op Dingsdag den 4den en Donderdag den 6den September aanstaande, des morgens ten 10 ure.

De Inschrijvingsbiljetten, op zegel, voor ieder werk afzonderlijk, zullen moeten bevatten eene duidelijke opgave van de namen en woonplaatsen der aannemers en borgen, mitsgaders de aanneminssom in schrijfletters, en vóór of uiterlijk op den dag der aanbesteding, des voormiddags ten 11 ure, franco moeten worden ingeleverd ter Secretarie van de Directie der Marine te Amsterdam; zullende na dien tijd geene meer worden aangenomen en ongezegelde niet in aanmerking komen.

Amsterdam, den 29sten Augustus 1855.

De Directeur der Marine,

Boelen.

OPENBARE AANBESTEDING.

De Eerstaanwezende Ingenieur te Amersfoort zal, onder nadere goedkeuring van den Minister van Oorlog, Aanbesteden:

het digten van gaten in Wegen en Kaden van de Grebbelinie.

Deze Aanbesteding zal geschieden den achtsten September 1855, des middags ten twaalf ure, te Amersfoort, in het logement het Utrechtsche Wapen op de Varkensmarkt, alwaar van den 1sten September 1855 het Bestek zal liggen.

Inlichtingen kunnen worden verkregen bij den Eerstaanwezenden Ingenieur te Amersfoort, die tevens aanwijzing op de plaatsen zal doen op den 5den September 1855, des morgens ten negen ure, aanvangende bij de Zwarte Steeg.

. Dijkgraaf en Hoogheemraden van Schieland geven kennis, dat op den 5den September 1855, het gedeelte van Schielands dijk onder Kralingen, van den Rust-wat tot het Kralingsche veer, wederom voor het passeren met rijtuigen opengesteld zal worden, en dat van dien dag af het gedeelte loopende van het Kralingsche veer tot de IJsselmondsche laan, ter zake van werkzaamheden, tot nadere bekendmaking, voor het passeren met rijtuig afgesloten zal zijn.

Rotterdam, 28 Augustus 1855.

De Secretaris-Rentmeester, A. L. Coenen.

De Dijkgraaf, A. T. Prins, *l. P.*

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

. Blijkens Acte, den 30sten Augustus 1855 voor het tweede Kantongeregt Amsterdam gepasseerd, heeft *Christiaan Andries Pieters* aan zijnen Zoon *Hendrik Antonie Pieters* Handligting verleend tot uitoefening van het vak van Commissionair in Assurantien en Vaste Goederen.

Geschiedende hiervan aankondiging ter voldoening aan art. 486 van het Burgerlijk Wetboek.

. Bij Notariele Acte, de dato den 29sten Augustus 1855, is tusschen de ondergeteekenden, *Karel Johannes van der Hart*, Koopman, en *Christianus Henricus de Bruijn*, Particulier, beiden wonende te Rotterdam, aangegaan eene Vennootschap tot het uitoefenen van den Handel in Tabak en de daaraan verwante Artikelen, voor gemeenschappelijke rekening, en zulks aanvankelijk voor den tijd van drie jaren en vier maanden, aanvangende met den eersten September aanstaande en eindigende met ultimo December achttien honderd acht en vijftig, met dien verstande, dat diegene der Vennooten, welke genegen zou zijn dezelve alsdan te doen ophouden, verpligt zal wezen om daarvan zes maanden vóór de expiratie behoorlijk schriftelijk te waarschuwen, bij gebreke waarvan dezelve nog voor drie jaren op denzelfden voet zal worden gecontinueerd en waarmede vervolgens alzoo van drie tot drie jaren zal worden voortgegaan, tot zoolang gelijke waarschuwing zal plaats hebben. De Firma dezer Vennootschap zal zijn *van der Hart en de Bruijn*, tot de teekening waarvan de Vennooten geregtigd zullen zijn, zonder die echter immer te mogen bezigen tot het teekenen van obligatien, promessen, borgtogten, acceptatien in blanco of het opnemen en negotieren van gelden, al ware zulks ten behoeve der Firma, waartoe altijd de handteekening der beide Vennooten vereischt zal worden.

Rotterdam, 31 Augustus 1855.

K. J. van der Hart.

C. H. de Bruijn.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

Amsterdam, Vrijdag den 31sten Augustus.

Nederland.	Werk. Schuld. $2^1/_2$ pct. . .	$63^3/_4$	—	—
	Dito 3 pct.	76	—	—
	Dito 4 pct.	$93^1/_4$	—	—
	Amort.-Syndicaat $3^1/_2$ pct. . .	$90^1/_4$	—	—
Rusland.	Bij Hope en C°. 5 pct. . . .	103	—	—
	Certific. op het grootb. 6 pct.	$59^1/_4$	—	—
	Dito bij Stieglitz 4 pct. . . .	$76^1/_8$	$76^1/_4$	—
Spanje.	Nieuwe 3 pct. thans 1 pct. . .	$18^3/_4$	$18^7/_8$	$18^{13}/_{16}$
	Dito binnenlandsche 3 pct. . .	31	$31^1/_{16}$	31
Oostenrijk.	Metalliek 1816—1852 5 pct.	$62^5/_8$	$62^3/_4$	—
	Dito 1847—1852 $2^1/_2$ pct. .	32	$32^1/_{16}$	—
	Dito 1849—1854 5 pct. . .	$74^1/_2$	$74^9/_{16}$	$74^1/_2$
	Dito zilver Nation. 5 pct. .	$67^5/_8$	$67^{13}/_{16}$	$67^{11}/_{16}$
Belgie.	Bij Rothschild $2^1/_2$ pct. . .	51	—	—
Portugal.	Obligatien 3 pct.	$40^3/_{16}$	—	—
Peru.	Geldl. 1853 $4^1/_2$ pct. . . .	—	—	—
Brazilie.	Geldleening 1824 5 pct. . .	98	—	—
Mexico.	Obligat. 1851 3 pct	$20^7/_8$	21	21

Onbeduidende handel en weinig variatie.

TE 'S GRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.